

Analyse og vurdering af lærebogsmateriale

(udarbejdet af pædagogiske konsulenter ved Amtscentralerne)

Lærervejledningen:

- virker lærervejledningen umiddelbar inspirerende og iderig – forslagsgivende – umiddelbar lyst til brug?
- har lærervejledningen overskuelig didaktiske og metodiske overvejelser?
- Hvilket syn på sprog og tekster ligger der i materialet.
- gives der tydelig forklaring af mål og indhold i forhold til opgavemulighederne, og ligger forståelsen af danskfagets formål i forlængelse af Fælles mål?
- gøres der rede for læseteoretisk syn på undervisningen i tilstrækkelig grad og bygger det på et samlet læringsbegreb?
- findes der ”side til side”-forklaring?
- gives der ideer til tværfaglig undervisning? Og på hvilken måde bliver de øvrige fag inddraget?
- Tages der stilling til problemer omkring andetsprogs elever?
- henvises der til supplerende undervisningsmateriale – brug af skolebibliotekar og i hvilket omfang?
- virker lærervejledningen struktureret og overskuelig?

Lærebogssystemet:

- lærebogssystemets titel
- udgivelsesår
- lærebogssystemet omfatter
- forfatter/e
- forlag

lærebogssystemets udformning, typografiske og tekniske kvalitet:

- omslag: stift eller blødt – slidstærkt?
- papirkvalitet: god – dårlig – holdbar – ”skrivevenlig”?
- indholdsfortegnelse: overskuelig – let genkendelig for børn?
- layout: tidssvarende – indbydende – overskuelig?
- fotografier: findes de – i hvilken sammenhæng?
- tegninger: i hvor stor udstrækning – hvilken udformning etc?
- tegninger og fotos til sammen: vekselvirkning – relevans i forhold til tekst – forskellige genrer?
- sammenhæng mellem billede og tekst: relevant? billedfunktionen støttende og udvidende i forhold til tekst? indbydende?
- tekster: overskuelighed på siden? spalteopsætning? ensartet forkant?

- typografi: afstand mellem bogstaver, ord og linjer – tilpasset bogstavstørrelse og målgruppe?
- bogstavtyper: store – læsbare – fede? konsekvent anvendelse? læservenlig?
- orddeling: konsekvens?
- læseretning: hvordan starter og slutter teksten? overskuelighed m.h.t. læreterning?

Tekster – indholdssiden:

- sproglig opmærksomhed: hvordan vægtes sproglige aktiviteter?
- skriftsproglige aktiviteter: tages der højde for skriftsproglige aktiviteter i forbindelse med læseindlæring?
- bogstavindlæring: hensigtsmæssig rækkefølge i forhold til bogens læsesyn?
- aktivitetsbogen (opgavebogen): formel – eller procesorienterede opgavetyper? tages der højde for børnenes motoriske udvikling?
- tekster: relevante – nutidige – for alle børn?
- tekster – progression: er der progression i teksternes sværhedsgrad (stigende ordforråd) og teksternes indhold (udvidelse af stofområdet)?
- forskellige genrer: er der flere genrer repræsenteret – relevante i forhold til elevgruppe/emnet? bearbejdelse eller originaltekst?
- emner: relevante – årstidsbestemte – motiverende? dækkes de danskfaglige aktiviteter (ifølge Klare Mål)?

Undervisningsdifferentiering:

- læseudvikling: hvorledes tages der højde for børns forskellige udviklingstrin?
- faglige niveau: passer systemets faglige niveau til den virkelighed, der gælder for pågældende elevgruppe?
- differentiering – hvordan? er der elev- eller undervisningsdifferentiering? ud fra fælles oplevelser eller individuelt udgangspunkt?
- opgaveformulering – generelt: åbne eller lukkede opgaver? lægges der op til ansvar for egen læring? er materialet proces- eller produktorienteret?
- den praktiske/musiske dimension: hvordan er denne medtænkt?
- integration af IT: hvilken rolle har IT i forhold til lærebogssystemet? træning eller procesorientering?
- den tværkulturelle dimension: hvorledes er denne medtænkt?

Bemærk at fokuspunkterne og spørgsmålene er knyttet til læsebogssystemer, men de kan overordnet anvendes på andre undervisningsmaterialer?